

klæret aapnet og trontalen samt beretningen om rikets tilstand overlevert, med nogle indledende ord at utbringe det sedvanlige ønske for kongen og fædrelandet.

Da ingen har uttalt sig derimot, anser jeg den nævnte bemyndigelse git.

Møtet hævet kl. 10.15.

Møte den 26de januar kl. 1 form.

Præsident: Bratlie.

Mottat av den dertil opnævnte deputation indfandt Hans Majestæt kongen og Hendes Majestæt dronningen sig kl. 1 i Stortinget, ledsaget av regjeringens medlemmer, høiesteret og flere autoriteter. Hans Majestæt kongen oplæste følgende trontale:

Hr. præsident, mine herrer repræsentanter!

Idet jeg byder folkets repræsentanter velkommen til deres ansvarsfulde gjerning, ønsker jeg Stortinget lykke til at løse de mange foreliggende opgaver til gavn for fædrelandet.

Rikets forhold til de fremmede magter er tilfredsstillende.

I saken mellem Norge og Sverige om sjøgrænsens løp har den nedsatte voldgiftsret avsagt dom; grænselinjen er trukket saaledes, at Skjøttegrundene tilfalder Norge og Grisebaerne Sverige.

De fælles norsk-svenske undersøkelser av forskjellige spørsmål vedrørende flytlappers renbeite er blit avbrutt av Sverige. I henhold til Karlstadkonventionen om flytlappersnes ret til renbeite m. v. har Sverige derefter hensutt til avgjørelse ved voldgift spørsmålet, om og i hvilken utstrækning det maatte være nødvendig for svenske lapper at foreta flytning til Norge før den 15de juni, selv, om ikke usedvanlige veirforhold foreligger. Voldgiftsretten har begyndt sin virksomhet og har avsagt en kjendelse om anstillelse av undersøkelser i visse svenske sogn til opplysning i saken.

Spørsmålet om de forholdsregler, som bør tages til ordning av forholdene paa Spitsbergen med tilliggende øer, er fremdeles gjenstand for drøftelser med de øvrige interesserte magter.

Det forløpne aar har for landets næringsveier git tildels meget forskjellige resultater.

Jordbruket har git et mindre godt utbytte. Derimot har skogbruket hat et godt aar.

For skibsfarten er konjunkturerne fremdeles meget ugunstige. Fiskerierne har git et jevnt, tildels godt utbytte. Landets øvrige næringer har arbeidet under vekslende vilkaar, men har i det hele tat vist fremgang. Arbeidsledighet har ikke fundet sted i nogen større utstrækning.

Statens inntægter har ved oppgjøret for forrige budgettermin vist et betydelig overskud, hvorved en god reserve i statskassen er opparbeidet

Budgettet er oppgjort uten forslag om nye skatter, idet der ved budgettets utarbeidelse er utvist gjennomført sparsomhet, hvorhos paa den anden side den nedgang i toldinntrederne, som i forrige budgetoppgjør omtaltes, i det sidste halve aar er avløst av jevn oppgang.

En række viktige lovforslag vil bli forelagt.

De paa sidste Storting fremsatte, men da ikke behandlede lovforslag: om høiere almen-skoler, om forandringer i formandskapslovgivningen, om vasdragsreguleringer samt om Norges Brandkasse vil bli fremsat paany.

Forslagene om nye love vedkommende vei-væsenet og automobiler samt skattelove og love angaaende det industrielle retsvern foreligger dels forberedt, dels er de under avsluttende bearbeidelse.

Endvidere vil følgende nye lovforslag bli fremsat: om innskærnkning av geistlige embedsgaardes størrelse, om civile domstole og om rettergangsmaaten i tvistemaal, om aktieselskaper, om forsikringsselskaper, om ulykkesforsikring for sjømænd, om tilsyn med anlæg i vasdrag, om naturfredning, om produktionsavgift av øl, om forandringer i sparebankloven, utskiftningsloven og jagtloven samt om en ny vernepligtslov m. v.

Under forberedelse haves forslag til love om forsømte barns behandling, om forliksmægling og voldgift i arbeidstvistigheter, om forhyring og mønstring, endvidere ny haandverkslov, lov om elektriske kraftledninger samt pensionslov for statens tjenestemænd m. v.

I henhold til loven av 21de juli 1894 vil den paabudte omordning av det civile embedsverk bli foreslaat gjennomført for Jarlsberg og Larviks, Nordre Trondhjems og Nordlands amter.

Der er nedsat en kommission til revision av vasdragslovgivningen. Den avsluttende forberedelse av invaliditet- og alderdomsforsikringssaken ventes tilendebragt av vedkommende komite i den nærmeste fremtid.

Idet jeg beder Gud velsigne Stortingets gjerning, erklærer jeg herved Norges 59de ordentlige Stortingsforhandlinger aapnet.

Git paa Kristiania Slot den 25de januar 1910.

Haakon.

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Efter at en beretning om rikets tilstand og bestyrelse, siden forrige beretning blev avgit, var oplæst av statsraad Abrahamson, mottok **præsidenten** paa Stortingets vegne forannævnte dokumenter og ytret: et stort og betydningsfuldt arbeide foreligger for det Storting, som nu er aapnet. Vigtige opgaver venter sin løsning av folkets repræsentanter i forening med kongen og hans raad. Vi gaar til vort arbeide med det forsæt og i det haab, at det skal lykkes os at utrette noget til folkets fremgang og lykke. Med dette haab samles vi i det ønske: Gud bevare kongen og fædrelandet! I dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer. Hs. Maj. kongen og Hds. Maj. dronningen med følge forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputation, der hadde fungert ved mottagelsen.

Præsidenten: Jeg foreslaar, at trontalen og beretningen om rikets tilstand utlægges for at foretages i et senere møte.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Møtet hævet kl. 1.30.

Møte den 27de januar kl. 10 form.

Præsident: Bratlie.

Dagsorden:

Referat.

Statsraad Hougen overbragte endel kongelige propositioner (se referat i møte den 3dje februar).

Præsidenten: Jeg skal tillate mig at henlede oppmerksomheten paa et opslag paa tavlen om, at Stortingets mangeaarige bibliotekar, kandidat Bjercks begravelse foregaar idag kl. 2¹/₂ paa Vor Frelzers gravlund. Jeg

meddeler dette til underrætning for de medlemmer av forsamlingen, som maatte ønske at følge ham til graven.

Møtet hævet.

Møte den 29de januar kl. 10 form.

Præsident: Bratlie.

Dagsorden:

1. Kontinuationsindstilling fra fuldmagtskomiteen ang. fuldmagterne (tillæg til indst. S. XXX), hvilken indstilling vil bli foreslaat behandlet straks.

2. Referat.

Sak nr. 1.

Præsidenten: Jeg finder efter omstændighetene at burde foreslaa, at denne sak utlægges for at foretages i et senere møte.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Referat.

1. Andragende fra Kristiania forskjellige aviser om at meddeles adgang til Stortingets presseloger og protokoller.

Efter forslag av præsidenten besluttedes enstemmig:

1. Saken behandles straks.
2. Andragendet indvilges.

Videre referertes:

2. Valgkomiteen meddeler at ha valgt Bratlie til formand, Konow (S. B.) til næstformand og Svendsbøe til sekretær.

Enst.: Vedlægges protokollen.

Præsidenten: Jeg skal gjøre repræsentanterne oppmerksom paa et opslag paa tavlen om en indbydelse fra universitetet til Stortingets medlemmer om at overvære aapningen av det nye museum paa Tøien tirsdag kl. 1. Dernæst skal jeg henstille til dem av Stortingets medlemmer, som ønsker at være tilstede ved gudstjenesten i Vor Frelzers kirke imorgen, at møte her i Stortinget kl. 10¹/₄, forat Stortinget kan begi sig samlet til kirken

Møtet hævet kl. 10.10.